

Een soldaat droomt van witte lelies – Mahmoud Darwish

Hij droomt van witte lelies, een olijftak, haar borsten in het avondlicht

Hij droomt van een vogel, vertelt hij mij, van citroenbloesems

Hij probeert zijn droom niet te verklaren. Hij begrijpt dingen als hij voelt en ruikt.

Voor hem is zijn geboortegrond, zegt hij, *om mijn moeders koffie te drinken,
om naar terug te keren als de avond valt.*

En het land?

Ik ken het land niet, zei hij.

Ik voel het niet in mijn vlees en bloed zoals ze dat zeggen in de gedichten.

Ik zag het land opeens zoals je een kruidenierswinkel ziet, een straat, kranten.

Ik vroeg hem, maar houd je niet van het land?

Mijn liefde is een picknick, zei hij, *een glas wijn, een liefdesverhouding.*

- Zou je ervoor sterven?
- *Nee.*

Mijn hele verbinding met het land is niet meer dan het verhaal van een vurige toespraak

Ze leerden me ervan te houden maar ik voelde het nooit in mijn hart

Ik kende diens wortels en takken niet en evenmin de geur van het gras.

- En wat denk je de liefde van het land? Brandde die als zonnen of verlangen?

Hij keek me recht aan en zei: *Ik houd van het land met mijn geweer*

En door verering uit te rukken uit het afval van het verleden

Van een doofstomme afgod wiens leeftijd en betekenis onbekend zijn.

Hij vertelde me over zijn vertrek, hoe zijn moeder zachtjes huilde

toen ze hem naar het front riepen

hoe haar gekwelde stem een nieuwe hoop in zijn vlees deed ontwaken

dat duiven zouden samenkomen door het Ministerie van Oorlog.

Hij trok aan zijn sigaret. Hij zei alsof hij vluchtte uit een poel van bloed

Ik droomde van witte lelies, een olijftak,

een vogel die de dageraad begroette in een citroenboom.

- En wat zag je?
- Ik zag wat ik deed: een bloedrode gharqad boom (doornstruik)
- Ik schoot ze dood in het zand ... in hun borst... in hun buik.

- Hoeveel heb je er gedood?
- Dat is onmogelijk te zeggen, ik heb maar een medaille.

Getroffen vroeg ik hem om over een van de doden te vertellen.

Hij verschoof in zijn stoel, friemelde met de opgevouwen krant

En zei toen, alsof hij uitbarstte in een lied:

Hij viel in elkaar als een tent op de stenen, terwijl hij uiteenspattende planeten omarmde

Zijn hoge voorhoofd was gekroond met bloed, zijn borst was leeg, geen medailles.

Hij was geen getrainde strijder, maar leek meer op een boer of een arbeider of een venter.

Als een tent stortte hij in elkaar en stierf, zijn armen uitgestrekt als droge rivierbeddingen.

Toen ik zijn zakken doorzocht naar een naam, vond ik twee foto's,

een van zijn vrouw, de ander van zijn dochter.

Voelde je je verdrietig? vroeg ik

Mij in de rede vallend, zei hij: *Mahmoud, mijn vriend*

Verdriet is een witte vogel die niet in de buurt komt van het slagveld

Soldaten begaan een zonde als ze zich verdrietig voelen.

Ik was daar als een machine die hellevuur en dood uitspuwt

En de ruimte verandert in een zwarte vogel.

Hij vertelde me over zijn eerste liefde en later over verre straten

Over reacties op de oorlog op de verheerlijkende radio en in de pers

Toen hij hoestte in zijn zakdoek, vroeg ik hem:

Zullen we nog eens afspreken?

Ja, maar in een stad hier ver vandaan.

Toen ik zijn vierde glas vulde, vroeg ik grappend:

Ben je vrij? Hoe zit het dan met het vaderland?

Doe me een plezier, antwoordde hij.

Ik droom van witte lelies, straten vol gezang, een huis vol licht

Ik heb een vriendelijk hart nodig, geen kogel

Ik heb een heldere dag nodig, geen stom, fascistisch moment van triomf

Ik heb een kind nodig om te genieten van een dag vol gelach, geen oorlogswapen

Ik kwam om voor zonsopkomsten te leven, niet voor de ondergangen.

Hij nam afscheid en ging witte lelies zoeken

Een vogel die de dageraad verwelkomt op een olijftak

Hij begrijpt dingen alleen als hij ze voelt en ruikt.

Het vaderland is voor hem, zei hij, *om mijn moeders koffie te drinken*

En om veilig naar terug te keren als de avond valt.